

MONICA HEISEY

Pravzaprav krasno

Prevod: Eva Žerjav

Za Louise, s hvaležnostjo

Kot otrok sem opazoval
življenje staršev, in veš,
kaj sem si mislil? Zdelo se mi je
presunljivo. Zdaj se mi zdi
presunljivo, a tudi
noro. In še
zelo smešno.

Louise Glück, *Telemahova odmaknjenost*

Moj zakon se je končal zato, ker sem bila kruta. Ali pa zato, ker sem rada jedla v postelji. Ali pa zato, ker so bili njemu všeč elektronska glasba ter težki filmi o ljudeh in naravi. Ali pa zato, ker meni niso bili. Ali pa zato, ker sem bila anksiozna in posledično oblastna. Ali pa zato, ker po rdečem vinu postanem kritična. Ali pa zato, ker postanem kritična tudi zaradi lakote, stresa in belega vina. Ali pa zato, ker sem se ga na zabavah oklepala. Ali pa zato, ker je vsak dan kadil travo in se to meni ni zdelo ‚čisto ista figa‘ kot to, da jaz zjutraj popijem dve skodelici kave. Ali pa zato, ker sva se premlada zaljubila in se najino resnično življenje nikakor ni moglo primerjati s predstavo, ki sva jo o svojem življenju v prihodnosti imela takrat, ko sva bila stara komaj dvajset let in sva še imela skoraj nemogoče čvrsti telesi? Ali pa zato, ker sva leta 2011 tri mesece preizkušala poligamijo in se nama je zdela samo v redu, ne pa krasna. Ali pa zato, ker je on vsem jedem dodajal pekočo omako, ne da bi jih prej pokusil, četudi sem jaz več ur uravnovešala okuse iz recepta, do katerega sem prišla šele, ko sem podrsala čez dolgo in podrobno zgodbo o počitnicah neke ženske. Ali pa zato, ker je enkrat pozabil, da imava obletnico. Ali pa zato, ker nisem nikoli prala perila. Ali pa zato, ker me njegova velika grška družina ni nikoli zares sprejela kot eno svojih, niti po tem, ko sem se na pamet naučila najljubšo pesem njegove *jaje* za njen rojstni dan. Ali pa zato, ker je prišel v kopalnico, medtem ko sem kakala. Ali pa zato, ker sva bila v letu 2015 na devetih porokah in naju je pač zaneslo in se nama je zdela velika zabava, kjer so nama vsi govorili, da sva genialna, ker se imava rada, ter nama podarili tri tisoč dolarjev, odlična zamisel. Ali pa zato, ker sva šla v Pariz in se

sprla, namesto da bi se še bolj zaljubila ali vsaj poskusila anilingus. Ali pa zato, ker sem si nehala predstavljati, kakšni bi lahko bili najini otroci. Ali pa zato, ker si on nikoli ni. Ali pa zato, ker sem bila nesamozavestna in včasih malenkostna. Ali pa zato, ker je vztrajal, da postaneva vegana, potem pa skrivaj nosil domov pice, medtem ko sem spala. Ali pa zato, ker sva do konca pogledala *Sopranove* in nisva začela gledati *Skrivne naveze*. Ali pa zato, ker sem takrat, ko sva začela hoditi, poljubila nekoga drugega in včasih še vedno razmišljala o njej. Ali pa zato, ker je bil brez potrebe prepirljiv in včasih domišljjav. Ali pa zato, ker sem bila strahopetka, ki si poklicno ,ni dejavno prizadevala za ukinitvev države'. Ali pa zato, ker sem posmehljivo prhnila, ko je to rekel, in vprašala, kaj ima njegova zadnja reklama za Burger King skupnega s socializmom. Ali pa zato, ker mi je rekel pička. Ali pa zato, ker sem včasih res bila. Skratka, bilo je konec.

Recimo. Jon se je odselil ter odnesel mačko (za zdaj), igralno konzolo in tri akustične kitare. Ob misli, da bo v kakšni temni najemniški sobi pisal pesmi o ločitvi, sta me v enaki meri obhajala globok obup in neverjetno olajšanje – obup zato, ker sem mu povzročila tako trpljenje, da ga je zaneslo v eksperimentalno skladanje; olajšanje pa zato, ker mi tega ne bo treba poslušati.

Saj ne, da sem mu zamerila ta vzgib. Danes zjutraj sem se skoraj takoj po njegovem odhodu fotografirala, saj sem hotela ,ovekovečiti trenutek', in se poigravala z visokoletečimi zamislimi o tem, kako bo ta strašna izguba začetek zelo kreativno plodnega obdobja. Morda bom do konca življenja ob vsakem prelomnem dnevu fotografirala svoj obraz in zbrala slik za celo galerijo, potem pa bom imela ob osemdesetem rojstnem dnevu razstavo: moja velika krompirjasta glava se bo smehljala na podelitvi doktorata, jokala na materinem pogrebu, zamišljeno žvečila prvo hrano, ki jo bo v življenju skuhal moj otrok, zraven bo še nekaj mejno okusnih bližnjih

posnetkov med orgazmom, ki bodo povzročili malo razburjenja, in tako naprej. Toda na fotografiji sem zagledala podobnjake in na telefon naložila Facetune. V živo so bili temni kolobarji sprejemljivi. Kadar sem jih videla v ogledalu, sem si mislila: *to je osemindvajsetletnica, ki je doživela že kar nekaj sranja*. A zavedala sem se, da hočem pa na fotografiji zgledati seksi.

Ko se je zares odselil, mi je odleglo, pa ne zato, ker bi se brez njega počutila bolje ali bila mirnejša, pač pa zato, ker sta bila dva tedna med izjavama »Odselil se bom« in »Najel sem kombi« med najdaljšimi in najpočasnejšimi tedni v mojem življenju. Vse skupaj je bilo zelo nedosledno: en dan sva po prstih hodila drug mimo drugega, nesproščeno pripovedovala o novih sodelavcih na službenem izletu, drugi dan pa zapadla v stare navade in se poljubila v slovo, jedla drug drugemu s krožnikov, seksala. Vsakič, ko sva bila taka kot nekoč – sproščena in domača –, sem se spraševala, ali bova vse skupaj odpisala kot nekaj slabih mesecev, toda nekega večera je prinesel škatle in morala sva se odločiti, čigave so plošče ter kaj bova naredila z bednim kavčem, ki sva ga kupila šele pred enim letom. Garancija najslabšega kavča v zgodovini je trajala dlje kot najin zakon.

Prisegla sva, da tega nobeden od naju ni pričakoval. Konec koncev nisva imela velikih težav, kakršne vodijo v tako stvar. Seveda je bilo *nekaj* težav: poleg tega, da sem rada jedla v postelji, tudi nisem znala govoriti potihoma in nisem upoštevala njegovega sistema razporeditve v hladilniku; on je bil vzkipljiv in hotel je, da začneva teči. Nisva pa bila nesrečna, zgolj nezadovoljna ..., a potem sva bila na vsem lepem tako zelo nesrečna, da se nisva več mogla smejati, nisva mogla seksati in nisva mogla naročiti tajske hrane, ne da bi pogledala drug drugega, češ *kdo sploh si?*, buljila v tujca, ki sva ga izbrala pri devetnajstih letih oziroma devetnajstih in pol, in ga ne ravno sovražila, temveč se le spraševala, ali bi bilo življenje

morda lažje, če bi brez opozorila umrl – naravne smrti ali pa v kakšni strašni nesreči, kar seveda ne bi bilo dobro, to bi bila tragedija ... Nekega večera mi je med večerjo ušlo: »Ali tole deluje?« Nobeden od naju ni znal odgovoriti in to se nama je samo po sebi zdelo odgovor.

Skoraj desetletje je delovalo oziroma je bilo videti, da deluje. Z Jonom sva se zaljubila med študijem in njegov vedri nihilizem je presenetljivo dobro dopolnjeval moje kronično pretirano razmišljanje. Najprej sva bila prijatelja (vsi pravijo, da je to pomembno!) in šele po razburljivem, razvratnem prvem letniku sva nekje v prvem semestru drugega letnika spoznala, da se ne samo odlično razumeva, pač pa si drug drugega tudi noro želiva. Z usti in spolovili sva se prilepila drug na drugega in se do diplome nisva odlepila. Zanimalo naju je dovolj istih stvari in drug drugega sva spravljala v smeh, najini prepiri pa so bili zgolj tako dramatični kot prepiri vseh drugih prijateljev, starih nekaj čez dvajset. Privoščila sva si skromne počitnice in drug drugega predstavila staršem. Naposled sva se preselila skupaj – ravno dovolj časa sva že bila par in nobeden si ni mogel privoščiti, da bi živel sam. Del stene sva prebarvala z barvo za pisanje s kreda. Sledilo je nekaj slabo izbranih daril za rojstni dan in izpadov malenkostnega ljubosumja ter ena ali dve blagi izdaji, ampak večinoma sva živela udobno in sproščeno razumevajoče. Po šestih letih zmenkov, deljenega lastništva ljubljencikov in učenja, kako se skuha karbonara, preprosto ni preostalo nič drugega. Jon je vprašal: »Kaj misliš, Maggie?« in jaz sem odgovorila: »Ja, lahko,« in potem sva se poročila, ker so se tudi vsi drugi in ker sva sklepala, da to, da ni nič preveč narobe, pomeni, da je vse prav.

Vedno se mi je zdelo rahlo neresnično, da sva uradno poročena. Kadar sem ljudem omenila ,svojegega moža', so dvignili obrvi in mislila sem si: *ja, totalno, res bizarno*. Jonu se ni zdelo niti malo čudno. Sam po sebi sicer ni bil romantik, imel pa je zadnji par zaljubljenih staršev na planetu, zato je nad-

povprečno zaupal v to institucijo. Zanj je bila poroka naravni odgovor na to, da si dolgo zaljubljen. Ko sva se v cenemem italijanskem hotelu prijavila v apartma za mladoporočence, je klepetava ameriška receptorka vzkliknila: »O, marička, saj si skoraj mladoletna nevesta!« in Jon se je zasmel, meni pa je bilo čudno nerodno. Vse skupaj je bilo res malo naivno. Ali nisem dobro preračunala? Sem res mislila, da bo najin zakon večen, ko jih je toliko propadlo? Morda mi je bilo nerodno zato, ker sem res tako mislila. Želela sem si, da bi lahko potrepljala tisto različico sebe po rami in rekla: *ljubica, če ti je zdaj nerodno ...*

Prvo jutro brez njege sem se zbudila v joku, prisežem. Kakor koli že, vzglavnik sem imela moker, in namesto da bi ga obrnila ali zamenjala prevleko, sem se zvalila s postelje in trdo pristala na tleh. *Četudi bova to kar najbolje prebrodila*, sem si mislila, *bo še vedno grozno*. Čeprav sva nameravala biti vljudna ločenca, taka, ki drug drugega ne obrekujeta, ne seksata s tistim sodelavcem, na katerega je bil drugi vedno ljubosumen, ne objavljata maščevalnih izzivalnih fotografij na družbenih omrežjih in ne tvitata pretirano o razburljivem novem samskem življenju, mi bo vseeno še več let grozno, morda celo večno. Zdaj mi je vsekakor bilo.

Zdelo se mi je pomembno, da bo najina ločitev dobra. Ko sva pakirala njegova oblačila, sva se strinjala, da bova s tem, ko bova v naslednjem obdobju prijazna drug do drugega, lepo počastila to, kar si pomeniva (oziroma sva si pomenila). Sestavila sva kratek govor, ki ga bova povedala prijateljem – »preprosto sva se razvijala v različnih smereh« –, kar je bilo res, a hkrati brez pomena, in obljubila, da bova ostala v stiku – vsaj na začetku. V prvih štiriindvajsetih urah po njegovem odhodu sva oba že poslala nekaj besedilnih sporočil v slogu: *kako si, žal mi je, da je tako in ali si že povedal staršem*. Predvidevala sem, da bova sčasoma postala tiste vrste ločenca, ki hodita drug k drugemu na rojstnodnevne zabave,

ostaneta na sprejemljivo veliko pijačah, objameta novega partnerja in odideta, preden se zadeva zaplete. Ampak za zdaj nisem videla ničesar razen tega, kako hudo sva zasrala, kako tiho je stanovanje brez njega in kako malo načrtov imam za konec tedna.

Do sredine popoldneva sem ostala na tleh. Ni bilo preveč prijetno, ampak take reči naj bi počel, ko ti razpade zakon. V filmih je tako, da po ločitvi ležiš na tleh, se napiješ, potem pa se za ohlapno jopico povlečeš s tal in se naučiš ponovno vzljubiti sebe v hišici na obali, ki ti jo je oddal očarljiv in čeden starejši moški, ki mu je prva žena umrla, in čeprav jo na spoštljiv način še vedno ljubi, se mu zdi, da je morda pripravljen na korak naprej, saj bosta drug drugemu lahko pomagala zaceliti rane. V filmih imata po ločitvi velik spor z odvetniki in zelo je mučno, saj vama otroci zamerijo in se ne moreta dogovoriti, kdo bo dobil hišo, ki sta jo dolga leta skupaj opremljala, v katero sta vložila življenjske prihranke in v njej vzgojila več otrok ali pa vsaj enega velikega psa. V filmih si Diane Lane ali Keaton ali morda celo Kruger, lepa Diane v srednjih letih, ki je sama svoj šef in se spozna na dobre sorte belega vina. Običajno ne živiš še več tednov z nekdanjim možem, ker ne moreš sama poravnati najemnine za prašno enosobno stanovanje. Običajno nista velepomembna asistentka na univerzi in pisec reklamnih besedil, katerih najpomembnejše skupno premoženje je edini prijatelj, ki v službi vedno dobi brezplačne telefone. Vsekakor naj ne bi bila osemindvajsetletnica, ki organizira rojstnodnevno zabavo, na kateri morajo biti vsi oblečeni kot fanatični oboževalci Jimmyja Buffetta.

Toda jaz sem v napol ležečem položaju v skupinski klepet pošiljala sporočila o tem, koliko bi stala lenta z napisom JIMMYJEVA MRHA in ali je torta z okusom margarite v okviru Clivovih slaščičarskih zmožnosti. Vsi smo se strinjali, da bo zmožel in da njegov sovražnik, čedni televizijski kuhar, ki je gledalce pred kratkim učil »delati« pečeno koruzo, tega goto-

vo ne zna. Potem je Amirah našla žurerski avtobus, v katerem se sedeži zlahka obrišejo: *videti je, da ga običajno najbrž uporabljajo bolj v svingerske namene kot za rojstnodnevne zabave, vendar je skoraj 100 dolarjev cenejši od tistega drugega ...* Lauren, ki je bila slavljenska, je odpisala: *mogoče raje ne preiščujemo preveč o tem in razliko porabimo za pijačo?* Drugi smo se strinjali.

V skupinskem klepetu so bili moji najbližji štirje prijatelji z univerze: Amirah, rahlo izmučena, čustveno nestabilna medicinska sestra, ki sem jo spoznala v študentskem domu; Clive, okrogel in eleganten gej, ki se je vedno opisoval kot ,katičen', kadar je naredil kaj normalnega, na primer z gotovino plačal taksi; in dve Lauren – eno je vse spravilo v jok, druga pa je trdila, da je jokala samo enkrat v življenju, in to takrat, ko so v McDonald'su ukinili pico. Da je bilo enostavneje, smo prvo klicali ,Čustvena Lauren'.

V skupini še nisem priznala, da se je Jon odselil. Vedeli so, da razmišlja, da bi šla narazen – da zadnje čase nisva v najboljših odnosih –, nisem pa se mogla pripraviti do tega, da bi natipkala besedi *odšel je*. Mislim, da je del mene tudi po tem, ko sva se dogovorila, da bo odšel, še vedno sklepal, da se bova pobotala. Nisem si znala predstavljati, da bi ločeno obdobje lahko trajalo. Komu se bom pritoževala glede hitrosti brezžičnega omrežja? Kaj bo naredil, ko se bo moral spomniti, kdaj ima njegova mama rojstni dan? Pri kom bom preverila čisto vsako odločitev, ki jo bom v življenju sprejela? Kaj pa nedelje? Kaj bova takrat *počela*? Domnevala sem, da se bo slej ko prej vrnil in bova oba rekla: *Res je bilo naporno, ha, ha*, potem pa se bova napila in gledala kuharsko oddajo *The Great British Bake Off*, početjete, ki po mojem mnenju predstavlja kar šestdeset odstotkov vseh zakonov.

Tudi zato jim nisem povedala, ker se mi je zdelo neverjetno neumno. Težko razložim, kako sram me je, da sva se poročila, potem pa je najin zakon skoraj takoj razpadel. Najina zveza je sicer trajala dlje od zakona – veliko dlje –, pa kaj

potem? Ko ugotoviš, da je bil tvoj dan, ko so te vsi gledali in ti čestitali za ta veliki dosežek in ko si obljubila zvestobo do smrti, z vsemi spremljevalnimi pripravami in prepiri z domačimi in težavami glede seznama gostov in tisoči dolarjev, zgolj zelo drago fotografiranje za prijatelje, ki bodo slike lahko objavili na Tinderju ... no, ni optimalno. Sama pa fotografij niti ne moreš uporabiti za Tinder, ker kot prvo ne veš, kako deluje, kot drugo pa si na vseh v poročni obleki.

Namesto da bi prijateljsem priznala, sem jih animirala: pripovedovala sem zgodbe o smešnih psih, ki sem jih videla, ali nedavnih pregledih, na katerih sem se norčevala o svojem zdravem, aktivnem življenjskem slogu, medtem ko je zdravnica zmedeno mežikala in kazala na oranžnordeči del razpredelnice ITM na podložni mapi. *Ne sprašujte Maggie o ITM*, je napisala Lauren. *Vso noč bomo tu*. Clive nam je povedal, da se je pred kratkim odločil, da kratica ITM v resnici pomeni 'Indeks totalnih mačotov', kar je bilo smiselno, saj je bil njegov zelo visok. Čustvena Lauren je pripomnila, da je pred kratkim poslušala podkast, ki nam bo spremenil življenje. Amirah je poslala povezavo do posnetka, na katerem galeb krade v trgovini, in potem smo si dali duška ter blebetali o tolpah morskih živali, obrekovali znance in se enako vneto pritoževali čez resnične krivice v svetu kot plehke objave torontske nepomembne zvezdnice na družbenih omrežjih.

Vedela sem, da jim bom morala slej ko prej povedati, toda čakala sem pravo iztočnico. Nisem se mogla soočiti z njihovimi vprašanji, dokler še sama nisem poznala odgovorov. Sem pripravljena biti spet samska? Kje bom živela? Kaj bom naredila glede denarja? Nekaj denarja sem sicer imela, ampak Jon ga je imel veliko – zaradi službe, od domačih in ker je bil preprosto spreten z denarjem. Znal je varčevati, vlagati denar in ne zapraviti vsega dolgo pričakovanega plačila za nevarno kratek top ali novo vrsto fine mačje hrane. Prispeval je za najemnino in plačeval hrano, kadar pa sva šla na dopust, je pla-

čal vse razen moje letalske vozovnice, ki sem jo ,smela' plačati, tako kot otroci pomagajo pomivati posodo, ko na zahvalni dan izpraznijo krožnike. Nekaj tednov pred poroko sem se pošalila, da mi zmanjkuje časa, da bi mu dala podpisati predporočno pogodbo; kaj, če se bova razšla in me je vzel samo zaradi premoženja? Odvrnil je, da lahko svojih osemdeset dolarjev kar obdržim. (Nekoč je bila to duhovita zgodbica.)

DNEVI SO MINEVALI in po stanovanju sem strašila kot ločena Dickensova gospodična Havisham ter brezciljno tavalala od ene sobe do druge. Ko sem si ogledovala najin tihi prazni dom – no, vsaj napol prazni –, sem se zavedela, da je moj (nekdanji) mož plačal televizor, umetnine na stenah, kuhinjske stole in tisto, na kar sva polagala noge, medtem ko sva sedela na grdem kavču. Večina predmetov v najinem stanovanju je bila po definiciji njegova. Čeprav sem mu rekla, naj odnese vse, kar je on kupil, je nekatere stvari pustil, tako da je bilo stanovanje uradno delujoče, vendar je vzbujalo občutek, da nekaj ni prav: prevelika omara v spalnici brez prostora za čevlje, predal za pribor brez velikih nožev, kuhinjska miza, pri kateri nisi mogel sedeti. Sesedla sem se na grozno trdi kavč, postavila kozarec tja, kjer je prej stal servirni voziček s pijačo, in se izjokala.

Nisem vedela, kam naj gledam, o čem naj razmišljam ali kako naj preživljam čas. Vsak predmet v stanovanju je imel svoj pomen. Opekač je bil poročno darilo, zato sem kruh raje jedla nepopečen. Pogled na listke na vratih hladilnika – račune, nakupovalne sezname, opombe glede banan in jajc ter opomin za nakup ključavnice za kolo – je bil preveč boleč, zato sem kavo raje pila brez mleka. Uokvirjeno fotografijo v kopalnici sem prelepila z listom papirja, saj je še nisem bila pripravljena sneti, gledati pa je tudi nisem mogla. Napis z najine zaročne zabave se je lesketal na steni nad mestom, kjer je prej viselo nekaj Jonovih umetnin. ČESTITK je sijalo

v umetelnih zlatih črkah. E je odpadel, vendar sva napis obdržala, saj nama je bil tak še bolj všeč, zdel se nama je zabaven. Zdaj me je pogled nanj neverjetno potrl.

Nekatera odkritja so bila tudi pozitivna: ko nisem bila več prisiljena združevati najinih slogov, sem spoznala, da so mi šli skoraj vsi okrasni predmeti, ki jih je moj mož prinesel v najin dom, na živce. Vse, ob čemer sem si kdaj mislila: *tole bo treba slej ko prej zamenjati*, je bilo njegovo – ali pa sva pri tem sklenila kompromis, češ da ,se zdi ta predmet obema enako grd'. Zdaj večine teh predmetov ni bilo več. Zaradi maloštevilnosti moje lastnine je stanovanje postalo nekam skromno in nobene od velikih brisač nisem obdržala, toda na stenah ni bilo več plakatov glasbenih skupin, v kuhinji ni bilo več kičastih kozarcev za žganje in v kopalnici ni bilo več rahlo plesnivega lesenega predpražnika, ki ga je v zadetem stanju naročil na eBayu. Zdaj sem imela prostor za postavitev svojih malih okraskov, lahko sem prižgala svečo, ki je po Jonovem mnenju »čudno smrdela«, in vrtela pop glasbo iz devetdesetih let, ki se je njemu zdela dolgočasna in generična. Seveda se ob kurjenju sveče z vonjem po tobaku in brinu ter poslušanju skupine Backstreet Boys nisem počutila bolje kot takrat, ko sem bila ljubljena.

V vsakem članku in na vsakem forumu, ki sem ga našla, ko sem od vsega hudega brskala po Googlu (*nasveti za ločitev; propad zakona v mladosti; kako preživeti, ko si prvič sam*), je pisalo, da se moram pripraviti na nespečnost, nisem pa se zavedala, kako dolge se mi bodo zdele noči. Drugo presenečenje je bilo dejstvo, da še vedno lahko prebavljam hrano. Verjela sem namreč, da srčna bolečina pokvari tek. Kot najstnica sem komaj čakala, da bom imela strto srce – učila sem se neizogibnega iz najstniških žajfnic o lepih vampirjih in njihovih mla-doletnih ljubimkah –, saj potem ne bom mogla jesti in bom vsa lepa hiralala, postala strašno vitka in trpeča in me bo to popolnoma navdušilo. Imeti fanta in potem skupaj z njim iz-

gubiti več konfekcijskih številčk, morda celo toliko, da se bom lahko stlačila v eno od prekletih polo majic, ki jih v Abercrombieju prodajajo v zatohlih, odišavljenih nakupovalnih votlinah? Nisem si mogla predstavljati česa boljšega.

Na žalost sem bila žrtev prijetnega družinskega življenja, kar je povzročilo alarmantno odporno samozavest, in hodila sem na umetnosti naklonjeno gimnazijo, v kateri sem večino svoje prikrita spolne energije lahko preusmerila v prenapete igre o ženskah v srednjih letih, ki so obsedene z usti. In tako nisem hodila na zmenke, ostala sem okrogla in srečna vse do četrtega letnika, ko mi je bilo že zaradi tega, ker sem bila še nedolžna, dovolj hudo, da sem hitro in brez posebnega truda – razen abstinence od trde hrane ter nenehnega nadzorovanja in beleženja vnosa kalorij – izgubila petindvajset kilogramov. Vsi so bili zelo veseli zame, dokler nisem pri matematiki omedlela, potem ko sem za kosilo pojedla sladoled na palčki.

Če motnjo hranjenja začneš vsaj malo predebel, nihče ne opazi, dokler nisi že v fazi, ko razmišljaš, da bi bila dva obroka na dan juha. Malo je bilo zgražanja in pogovarjanja o prehrani ter ravnovesju, potem pa sem šla k hipnotizerju, ki mi je rekel, naj si zamislim, da sem lepa v kopalkah, in bila sem ozdravljena. Šala. V resnici sem se zaljubila in za nekaj časa pozabila na vse. Te dni sem bila udobno mehka, tiste vrste ženska, za katero vzvišeno rečejo, da je ‚bohota‘ ali ‚z oblinami‘ oziroma še pogosteje ‚samozavestna‘, kar je beseda, ki tako rekoč klecne pod bremenom evfemizma. Včasih me je v stresnih obdobjih ali po predolgem branju revij ali po poslušanju, kako se veliko vitkejša prijateljica pritožuje čez debele noge, spet zaneslo v preštevanje kalorij in sem po zaužitem jajcu pomislila: *sedemdeset*. Toda tolažila sem se, da nihče nima popolnoma zdravega odnosa do hrane in vadbe, vsaj ne nihče, ki je polnoletnost dočakal v času, ko je na naslovnih vseh revij v supermarketih pisalo nekaj podobnega

kot ‚Ta mrha na plaži ima celulit‘. Dokler nisem vodila kaloričnega dnevnika kot v najstniških letih, sem se imela za bolj ali manj zdravo.

Toda skušnjava, da bi pobrisala prah z dobre stare mo-tnje hranjenja – in postala ena od tistih junakinj v romanih, ki jim tako skrb vzbujajoče štrlijo kosti, da se prijatelji bojijo zanje, one pa so od žalosti naravnost čudovite –, je bila huda. »Maggiejine oči so zaradi temnih podočnjakov postale še bolj modre, saj je bila preveč žalostna, da bi lahko jedla, in je pre-več ljudi hotelo seksati z njo,« ali kaj podobnega. Jaz že ne bom prva ženska na svetu, ki bo izkusila čustveno stisko brez nenadnega dramatičnega pojava štrleče ključnice.

Toda na tem področju sem predobro okrevala, saj sem se zoprno vztrajno hranila, da sva moja mehka zadnjica in jaz ostali siti. Tisti prvi teden je bila hrana edino, kar je prekinilo dolge počasne ure brez Jona. Prebijala sem se skozi omare in jemala ven že zdavnaj pozabljene karijeve paste in instantne rezance, ki sva jih kopičila ‚za nujne primerē. Vsakič, ko sem zajela tolažilno praženo zelenjavo ali razrezala kipečo doma narejeno tortiljo, sem si zamišljala mirno pripovedovanje Da-vida Attenborougha: *tudi v najtemnejših časih ... gre življenje naprej*. Vedela sem, da mi bo slej ko prej zmanjkalo hrane, kar je bilo stresno, saj si nisem mogla predstavljati, da bi šla od doma po nakupih.

Nespečnost me je manj skrbela; nihče več ne spi dobro. Svet propada in telefoni se nam bleščijo v obraz, polni novic o tem, kaj je izjavil predsednik in kateri nekdanji fant se je pred kratkim postrigel. Če bi nujno potrebovala počitek, bi se še vedno lahko napila ali vzela uspavalno tableto. Jon mi je pred odhodom povedal, da jih jemlje, ampak zdelo se mi je, da je za to morda kriv neudobni kavč. Ko se je odselil, mi je ponudil tableto. Hotela sem jo vzeti, vendar se mi je zdelo, da bom s tem, ko jo odklonim, pokazala, da mi gre dobro, zato

sem potem večino večerov prebedela in na Netflixu gledala britanske nadaljevanke o umorih.

Prej so se mi te oddaje zdele preveč strašljive – živela sva (sem) v pritličnem stanovanju z zelo sumljivo pritrjenimi okni, spala sva (sem) rahlo in se zlahka prestrašila. Zdaj so se mi zdele tolažilne. Imele so določen vzorec, jasno hierarhijo, kaj je prav in kaj narobe. Morda je razrvani policijski inšpektor preveč pil in varal ženo, vendar ni bil pedofilski morilec, ki bi živel v nekakšnem bunkerju za izprijence v Swanseaju. Pedofilskega morilca so na koncu vedno ujeli, trpinčena partnerka pa je morala vedno priznati, da policijski inšpektor prekleto dobro opravlja svoje delo. Zdelo se mi je lepo, da je razlika med kriv in nedolžen lahko tako jasna. Lepo je bilo slišati, kako David Tennant preklinja. Poleg tega pa je veliko napetosti v teh dramah izginilo, ko sem dojela, da je morilec vedno tisti, ki najpočasneje govori.

Kadar mi je uspelo zaspati, sem se sredi noči zbudila omotična in zbegana. Segla sem čez zdaj gromozansko posteljo in z rokami iskala toplo, domačo grbino Jonovega telesa ... a nisem občutila ničesar. Preplavil me je strah in sunkovito sem odprla oči ter se skušala privaditi temi. Oblil me je znoj, bila sem zmedena, prestrašena in malo nejevoljna. Sem spregledala sporočilo? O teh stvareh bi se morala pogovarjati! To, da drug drugemu vnaprej poveva, kadar bo kdo pozneje prišel domov, je ena od glavnih stvari v zakonu! Potem sem se seveda spomnila.

Kadar se je to zgodilo, sem se v naslednjem vrstnem redu počutila: neumno; žalostno; razočarano; oprano krivde, ko sem se spomnila, da se je nekaj podobnega zgodilo Joan Didion v *Letu čudodelnih misli*; spet v zadregi, ker sem sploh dojela povezavo z Joan Didion; tiho ponosno, ker morda obstaja podobnost; potem še bolj žalostno; in na koncu utrujeno. Toda jaz nisem bila neverjetno elegantna glasnica svoje generacije, ki je izgubila ljubezen svojega življenja. Niti

novega kroja hlač nisem mogla naštudirati in moj največji dosežek je bila nedokončana doktorska disertacija o ‚živi zgodovini predmetov‘ v gledališču zgodnje moderne. Še ko je bila dokončana, je nihče ni hotel brati. Nisem izgubila moža, zapustila sem ga. Oziroma predlagala sem, naj odide, on pa me je neverjetno hitro ubogal. V številnih pogledih je bila to zadnja stvar, o kateri sva se strinjala.

In tako se je najin zakon končal šeststo osem dni po tem, ko se je začel. En dan sva bila zaljubljena, naslednji dan pa se je vse sfižilo. Na vsem lepem sva imela samo dvoje okoliščin: ali sva bila tiho ali pa razjarjena. Kadar nisva lahkotno, sramežljivo, vedro klepetala, sva se stokrat, tisočkrat sporekla, zavijala z očmi, vzdihovala in bevskala drug na drugega glede:

- zadovoljstva v karieri oziroma pomanjkanja tega;
- emocionalnega dela in njegove definicije;
- tega, kdo je porabil kavo do konca;
- tega, kdo je plačal zadnje tri račune za elektriko;
- tega, kdo je bil pravzaprav zares vzvišen do koga;
- tega, ali je sprejemljivo, morda celo zelo normalno, da do štirih zjutraj igraš videoigro z jeznimi najstniki iz Evrope;
- najinih staršev, najinih prijateljev kot staršev, tega, kakšna starša bi bila midva;
- možnosti pornografije kot feminističnega projekta;
- pomembnosti feminističnih pornografskih argumentov za premium račun heteroseksualnega moškega na Pornhubu;
- nohtov na nogi, njihove dolžine in kraja za odlaganje odstriženih nohtov;
- tega, ali selitev iz Toronta pomeni, da ‚si obupal‘;
- ‚Barcelone‘ in njene izgovarjave;
- tega, da je spalnica še vedno vijoličasta, vselila sva se že pred več leti, rekla sva, da jo bova prepleskala;

- tega, da mi je enkrat po pomoti rekel ‚bedna profesora, in bilo je popolnoma nedolžno, saj je beseda res zelo podobna ‚izredni‘, ampak ker sem bila že tako ali tako ves čas prizadeta, sem to zaradi svoje poklicne neuspešnosti vzela kot žalitev, in ker sem bila lačna, izčrpana in tik pred menstruacijo, sem se zjokala v javnosti, in ker sva bila sita drug drugega, sva izrekla zbadljivke, ki jih nisva resno mislila, in vse skupaj je trajalo cel dan dlje kot štiri ali pet sekund, kolikor bi bilo potrebnih, da bi popravila in pozabila vse skupaj, in nikoli nisem priznala, da sem jaz kriva, niti pozneje, ko se je opravičil.

Nedramatična ločitev. Nobenega varanja; nobenega velikega izbruha. Samo vrsta majhnih plamenčkov, ki sva jih pustila izgoreti okoli sebe, medtem ko sva v roki stiskala kavo kot tisti pes na spletnih sličicah: VSE JE V REDU.

In zdaj sem na vroč junijski večer v poročnem perilu sama jedla kruh z maslom, ker sem imela drugo spodnje perilo umazano. Na kos bažete sem potresla sol in naglas izgovorila ‚ločitev‘, da bi videla, kakšen je občutek, ali pa samo zato, da bi bila dramatična. Drage čipkaste spodnjice sem si povlekla iz riti in se tako kot vsako uro v preteklem tednu spraševala, ali je bilo vse skupaj velika napaka. V paru je bilo zelo preprosto hoditi po svetu – deliš si stroške, menjaš velike puloverje in imaš družbo, ko na banki stojiš v vrsti.

Z Jonom sva se pred kratkim začela družiti z drugimi pari, v skupinah po štiri ali šest smo hodili na večerje in drug drugega lahkotno zbadali glede majhnih krožnikov, nato pa sva šla domov, se strinjala, da Ben in Esther najbrž sploh ne seksata, in potem nalašč seksala. Ti pari so bili nekoliko starejši poročeni ljudje, ki jih je Jon poznal iz službe; on jih je obdržal, kot je obdržal najine kuhinjske krpe, mene pa ne bodo nikoli več povabili na sproščeno večerjo. Pa ravno zdaj,

ko je brstični ohrovt končno dočakal svoj trenutek! Ob tem sem se zahihitala in si zaželela, da bi šalo lahko poslala Jonu. Svojo dnevno kvoto sporočil sem že porabila, ampak nič me ni spravilo v boljšo voljo, kot če sem iz njega izvabila smeh.

Vse skupaj je spominjalo na potegavščino, kot da bo vsak hip eden od naju poklical drugega ali pa bova oba hkrat klicala drugega in po licih nama bodo lile solze: *moj bog, kakšen obraz si naredil/a*. Sovražila sem potegavščine, Jon pa jih je oboževal. Po zaroki se je vsakič, ko sem šla iz sobe, za hec pretvarjal, da je umrl. Ko sem se vrnila, sem ga našla razkremenega na kavču ali pa naslonjenega na kuhinjsko mizo s praznim in mrtvim pogledom. Povedala sem mu, da mi je to srhljivo. Odvrnil je, da je rezultat zakona v najboljšem primeru to, da eden od zakoncev najde truplo drugega. Ker ženske običajno živijo dlje kot moške in ker on znatno slabše skrbi za svoje telo (to je on rekel), bom zagotovo jaz našla njega in ne obratno. Razložil je, da bo tako njegova smrt – domnevno eden najslabših trenutkov v mojem življenju – nekaj smešnega in skupnega, interna šala. Nihče, ki sem mu to povedala, se ni strinjal, ampak meni se je zdelo ljubko.

Grozno je biti žalosten poleti.

Iskanja na Googlu, 10. junij

temni kolobarji bleda koža
korejska nega kože v manj korakih
krčne žile
nemedicinski pripomočki za spanje
siva koža?
anonimno gledanje zgodb na Instagramu
kate bush ne na itunes
kate bush this woman's work
kate bush youtube prenos
kanadski zakon o razvezi kaj
ali spanje na trebuhu povzroča gube
uradna definicija za nevzdržno
bell hooks pdf
hlačni kostim iz žakarda
botoks za podbradek
bill hader ločitev
bill hader v kratki majici
bill hader topli smeh
navaden človek se poroči z zvezdnikom
gua sha video
kaj je žakard
kako ostati prijatelja po razvezi
vaje za prsi
pravila tinderja
prebivalstvo toronta
moški prebivalci toronta
delovni čas prodajaln pijač na bloor in ossington
preprost recept za rižoto
zamenjava za riž arborio
parmezan čez rok se lahko jé

24-urna dostava toronto
dostava alkohola toronto
kaj je tiktok
kate bush this woman's work karaoke
kako odstraniš tiktok

Tisti prvi mesec je minil v meglici. Na tipičen dan sem se prebudila po eni uri zjutraj, potem pa ležala v postelji in brezvoljno masturbirala, medtem ko je v ozadju igrala glasba iz muzikala *Zadnjih pet let* (posnetek prvotne zasedbe z off-broadwajske izvedbe). Popoldne sem se večinoma trudila delati, potem pa obupala in objavljala zgodbe na Instagramu, ki so se posredno nanašale na moje čustveno stanje. Nekje tam vmes sem dopolnila devetindvajset let.

To me je prisililo, da sem priznala prijateljem. Kot skupina smo veliko dali na proslavljanje posebnih priložnosti in rojstni dan ne bi smel biti nobena izjema. Že več mesecev vnaprej smo se dogovorili, da bomo praznovali z izletom na nudistično plažo otoka Toronto Island, s seboj pa bomo nesli torto in koktajle ter nič drugega. Ko smo bili zatopljeni v razpravo o pomenu kreme za sončenje in prednostih različnih vodnih taksijev, sem se zlomila. *Prestaviti moram*, sem napisala. *Jon se je izselil ... po mojem za zmeraj*. Sledilo je nekaj neznosnih minut tišine, potem pa je Clive napisal: *Čez pol ure bom pri tebi*.

Ulegla sem se nazaj na posteljo in strmela v madež od zamakanja na stropu, dokler nisem zaslišala, da je stopil na stopnice pred vhodom. Vstala sem, si popravila pričesko in odšla k vratom. Za trenutek ga nisem hotela spustiti noter. Videl bo moje golo stanovanje, manjkajoče knjige na policah, kupe dostavljene hrane za eno osebo. Če bom to pokazala Clivu, bom slej ko prej morala pokazati tudi drugim. Morala bom sama hoditi okrog in biti v svetu.

Zbrala sem ves pogum in odklenila vrata.

»Koliko si se pripravljena šaliti o tem, od ena do deset?« je vprašal.

Pomislila sem. »Šest?«

»Aha,« je odvrnil. »Torej se bova raje kdaj drugič lotila obrvi.«

Cliva sem spoznala v drugem letniku v univerzitetnem dramskem klubu in zblížala sva se, ko sva igrala zaljubljenca v, kakor je on izjavil, produkciji muzikala *The Music Man* za debeluščke. Včasih je po nekaj kozarčkih še vedno zaklical »GOSPA KNJIŽNICARKA!« in mi pritisnil moker poljub. Naslonila sva se na kuhinjsko mizo (kupiti bom morala nekaj stolov), in medtem ko sem si jaz z barvo za brade barvala obrvi, mi je povedal, da bo spet vse normalno, kot bi mignil.

»Te reči se dogajajo,« je dejal. »Če bi vztrajala pri vsem, kar si si želela pri devetnajstih, bi še vedno nosila tisti mali brezrokavnik. Sploh pa so po statistiki najsrečnejši ljudje na svetu neporočene ženske brez otrok. Uspelo ti je!« Plosknil mi je v obe roki, kot da je naša otroška ekipa ravnokar dobila pomembno tekmo.

Da je bil brezbrizen do česa takega, je bilo čisto v njegovem slogu. V življenju je resno jemal samo kuhanje, službo producenta režiranih resničnostnih oddaj in novoletno zaobljubo iz leta 2011, da bo ‚zaslovel‘, za kar si je še vedno prizadeval. Približno v času tiste zaobljube (in morda z enakim namenom) nas je prosil, naj ga kličemo Clive namesto Brandon, kar je bilo njegovo pravo ime, in čeprav je kar nekaj časa trajalo, da smo se navadili, smo se na koncu vsi strinjali, da je na svetu zelo malo elegantnih Brandonov, zato je bila sprememba smiselna.

S Clivom sva si razdelila vrečko nizkokaloričnega reb-rastega čipsa in nazdravila na začetek mojega ‚lajdrastega obdobja‘, čeprav se mi je ob trku kozarcev zatresla ustnica, zaradi česar se je umiril in me opomnil, da mora vsaka lajdra stvari početi v ritmu, ki ji ustreza. Ko mu je pomočnik spo-

ročil, da jim grozi, da Scott Moir ne bo hotel sodelovati kot sodnik v novi oddaji, v kateri so hokejiste poparčkali s poklicnimi umetnostnimi drsalkami, jo je Clive ucvrl in mi obljubil, da me naslednji dan pokliče.

Približno uro zatem je prišla Amirah in me z enim svojih klasičnih službenih zapletov odvrnila od lastnih težav. Čeprav je bila že več kot leto srečna v zvezi, je nenehno razvnela čustva moških v bolnišnici, ki so potem postali obsedeni z njo. Zadnji od teh ubogih bedakov je bil strežnik po imenu Brian.

»Vse huje je,« mi je napol obžalujoče, napol navdušeno povedala. »Prejšnji teden mi je posnel seznam pesmi. Kar naprej me sprašuje, ali sem jih že poslušala, ampak jaz tukaj potegnem črto.«

»Pri poslušanju seznama pesmi.«

»Ja,« je resno potrdila. »Kdo ve, kaj je posnel?«

Ni bilo težko razumeti, zakaj Amirah povzroča ljubezensko zmešnjavo v krilu C. Tudi v bolnišnični uniformi je bila sproščeno lepa in malce zlobna na način, kakršen moške obsede. Ko sem se vselila v študentski dom, je bila ona že popolnoma nastanjena v sobi na drugi strani hodnika in je popravljal nagib plakata Pussycat Dolls zraven okna. Vprašala sem: »Ali tiste, ki niso Nicole, sploh imajo imena?«, ona pa je odvrnila: »Mogoče je *vsem* ime Nicole,« in to je bilo dovolj.

»Kako so tvoji starši sprejeli?« je vprašala po tem, ko sva si ogledali Brianov seznam pesmi (na roko napisan na debel papir s poudarki pomembnih delov besedil ... oh, Brian). Povedala sem ji, da se prilagajajo meni, kar je pomenilo, da se ne pogovarjamo veliko. Mama se je takoj ponudila, da bi me prišla iskat v Toronto in me odpeljala nazaj v Kingston za toliko časa, kolikor bi potrebovala, ter mi pekla vse vrste tolažilnih in nostalgичnih dobrot; vendar sem ostala tukaj. Na neki način mi je odleglo, da so moji domači – mami, oči, mlajša, a pametnejša sestra Hannah – varno odmaknjeni nekaj ur vožnje z avtom in

da sem o velikosti njihovih skrbi lahko sklepala samo po očeto-
vih vsakodnevnih sporočilih: *Živa? Da/ne.*

Vsak, ki me je poskušal potolažiti, se je soočil z nemogočo nalogo: preveč pozornosti in skrbi sem vzela kot pomilovanja, premalo pa kot dokaz, da sem ničvredna in da nihče noče biti ob meni. Amirah sem rekla, da bi bilo zame optimalno (kolikor je kar koli od tega sploh lahko optimalno), če bi vsi vedeli za ločitev, ne da jim morala jaz povedati, in da bi najraje ležala v nekakšni hiperbarični komori za zmanjševanje stresa, dokler ne bi bila pripravljena vstopiti nazaj v družbo. Potrebovala sem nekaj tednov zase, ko bom lahko ogabna v samoti in se bom navajala na novo življenje neljubljenega plevela. Amirah je dolge noge spodvila podse in vedela sem, da bo rekla nekaj zoprnega.

»Ti dam številko mamine terapevtke?«

Tega nisem hotela. Bila je samo ločitev in še to ne pretirano sočna. Niti kakšnih pomenljivih sanj nisem imela – le o čem bi se pogovarjali?

»Mislim, da na splošno nisem preveč ,terapevtska,« sem rekla. »Ne zdi se mi, da bi bilo to zame.«

Resno sem mislila. Edina terapevtka, ki sem jo kdaj srečala, je bila Jonova sestrična Penelope, majhna ženska z ravnimi svetlimi dredmi, ki je organizirala delavnice, na katerih so udeleženci izkopali lasten grob in so jih vanj zakopali, da so izkusili smrt ega.

»Mislim, da to ne bi bilo ... tako,« je rekla Amirah. Prst si je nesla k ustnicam in ugriznila v kotiček obnohtne kože, me zamišljeno gledala ter jo z zobmi odtrgala. »Zdi se mi samo, da če je kdaj pravi čas za kanček terapije, je to zdaj, kajne?«

»V redu sem,« sem zagotovila. »Naložila sem si meditativno aplikacijo in več bom tekla ... Hej, ali Tom ve za Briana?«

Tom je bil Amirahin okorni fant, moški z velikanskimi dlanmi in donečim smehom, ki je imel neko pomembno, kul-
sko službo v pivovarni v središču mesta. Prejšnjo pomlad sta

se spoznala na aplikaciji za zmenke in odtlej sta neločljiva. Njuno izkazovanje ljubezni je očitno obsegalo označevanje drugega na lepih fotografijah z dolgimi opisi njunega prijateljstva in načinov, kako se jima skupno življenje zdi pustolovščina. Njuna najljubša pustolovščina je bilo obiskovanje restavracij. Najprej je Tom objavil sliko Amirah s kozarcem hladnega belega vina – *to so ti petki* –, in ko so prinesli glavno jed, je Amirah objavila sliko Toma – *velik kos za velikega fanta* –, potem pa je Tom delil njeno objavo njegove fotografije, Amirah pa je krog sklenila z delitvijo prvotne ‚petkove‘ objave na svojem profilu. Tako so vsi njuni znanci videli vse strani mize, pri kateri sta jedla. To početje niti malo ni bilo v Amirahinem slogu, ampak ljudje zaradi ljubezni postanemo osladni in malce nori, tako pač je.

Zanimalo me je, kako se službeni zapleti skladajo s fotografijami, večeri z ostrigami in samim velikim fantom.

»Ničesar ne delam s tistimi fanti,« je odgovorila Amirah. »In Tom je za zdaj samo moj fant.«

Pozabila sem na Amirahino nenavadno dojetje te besede. Menila je namreč, da ne pomeni nobene zaveze razen skupnega preživljanja časa. Vselej je bila neusmiljeno ravnodušna, dokler se ni odločila, da je nekdo tisti pravi. Doslej sta bila dva taka – fant iz srednje šole in študent medicine, ki ji je občasno še vedno pošiljal sporočila –, ampak kazalo je, da se Tomu obeta napredovanje.

»Skratka,« je rekla Amirah, »eno je resnično življenje, drugo pa je samo nekakšen val vznemirjenja. Vem, kaj si želim dolgoročno, ampak včasih je res lepo slišati, da nekdo še ni videl ničesar lepšega od tvoje riti.«

To je bilo res lepo slišati. Morda bi si tudi jaz lahko privoščila kak val vznemirjenja, četudi je moja dolgoročna in enosmerna pot vodila k ‚plevelu‘. Amirah je dobila sporočilo, v katerem jo je nekdo prosil, ali bi ga v službi lahko nadomeščala. »Boš jezna, če grem?« je vprašala. »Nabiram si točke,

da mi ne bo treba delati za novo leto. In še eni pacientki sem obljubila, da bova skupaj izdelovali zapestnice prijateljstva.«

»Bi morala biti ljubosumna?« sem vprašala.

»Hja, stara je sedem let in ima kostnega raka, tako da najbrž ne,« je odvrnila.

Lica sem potegnila med zobe. »Piiiiizda!« sem rekla. »Pizda. Hočem reči, da ...«

»Vem, kaj si hotela reči,« se je zasmejala. »In pacientkina prognoza je precej dobra. Umiri se.«

Vedno me je osupnilo, s kakšno lahkoto Amirah prenaša vsakodnevno breme službe, kako lahko gre v bolnišnico in staršem preda slabo novico ali pomaga otrokom prenašati bolečino, s katero se bodo spopadali do konca življenja, potem pa pride na večerjo z nami in posluša, kako se pritožujemo nad pomanjkanjem bontona v elektronskih sporočilih. Kadar koli je razkrila kakšno grozljivo podrobnost iz bolnišnice, nas je vse zgrabila panika, čeprav je sama večkrat poudarila, da ne tekmuje in da stres Clivove službe ne velja nič manj, čeprav ga večinoma povzročajo razburkana zasebna življenja manjših kanadskih športnih zvezdnikov. (»Smo ... prepričani, da to drži?« je takrat vprašal Clive. Jaz še vedno nisem bila.)

»Pismo, to je tako divje,« sem pripomnila. »Ne vem, kako nisi nenehno na robu živčnega zloma.«

»V tretjem nadstropju imamo pravzaprav sobo za jok,« je povedala Amirah. »Ampak največkrat je prijetno stati ljudem ob strani, ko preživljajo težke čase. Saj je težko, a je hkrati lepo. Prepričana sem, da se tudi ti tako počutiš, kadar ... razlagaš *Macbetha* ali ... Pravzaprav nimam pojma, kaj delaš v službi.«

»Polovica mojega dela je izmišljanje besednih iger za tisti del naslova člankov pred dvopičjem,« sem rekla. »Ampak v veliko pogledih je podobno kot pomoč otrokom z rakom, prav imaš.« Vstala sem in začela brskati po omaricah. »Preden greš, ti dam še nekaj za pod zob.«

Pripravila sem sestavine za njen najljubši sendvič, skrb vzbujajočo kombinacijo kumaric in humusa z medom in gorčico. Med mojim sestavljanjem je stala za mano in prst pomohila v vsak odprti kozarec, preden ga je zaprla in pospravila nazaj v hladilnik.

»Kaj, ko bi poklicala obe Lauren,« je predlagala, ko je prvič ugriznila v sočni sendvič. »Ne posedaj sama v stanovanju. Brez Janet je bedno biti tu.«

Da ob omembi moje mačke ne bi zajokala, sem nepričljivo zagnano zavpila: »ODLIČEN PREDLOG,« in izvlekla telefon. Izkazalo se je, da se bosta Lauren v kratkem sestali v baru blizu službe Čustvene Lauren, kjer prodajajo točeno vino. Amirah sem povedala, da se ne počutim preveč družabno, bi pa z veseljem popila več tisoč kozarcev vina.

»Idealno!« je odvrnila. »Lahko me pospremiš do službe.«

Pograbila je torbico in odpravili sva se na hodnik, kjer sem se poskušala spodobno urediti s pomočjo maskare, ki sem jo pustila na polici zraven ključev. Dregnila sem v podočnjake in glasno zavzdihnila.

»Škoda, da se je to moralo zgoditi ravno zdaj, ko sem izgubila še zadnji kanček mladostne lepote,« sem pripomnila.

»Ne govori tega,« je odvrnila Amirah in obula vzorčaste kroglice. »Uh, Jona bi najraje kar ubila. Tako sem jezna nanj.«

»Ni on kriv,« sem povedala, vrgla ključe v torbico in odprla vrata. »Res ni. Če kdo, sem kriva jaz.«

Amirah se je skremžila. »Kako si ti kriva?«

Nisem dobro vedela, tako sem se pač počutila.

Naslednji dan bi morala iti v službo, vendar se nisem mogla pripraviti do tega. Kot prvo je raven vlage v Torontu narasla iz za junij običajnega ,območja kokakoline meglice' v območje ,svetovne pazduhe', s čimer smo se običajno spopadali šele avgusta, kot drugo pa sem bila videti grozno in še ves čas sem bila žalostna.

Čeprav poleti nisem poučevala, sem nekaj dni na mesec običajno delala za stisnjeno mizo na oddelku za angleščino kot asistentka raziskovalka za Merris, starejšo in razumevajočo modernistko, ki mi je mentorirala magistrsko nalogo in ki je v moji domišljiji predstavljala mešanico strah vzbujajoče, a ljubljene tete in mogočne starejše čarovnice. Že dve sredi me ni bilo in vsakič sem ji poslala nedoločno in neprepričljivo sporočilo. To sredo me je poklicala.

»Merris, živjo – opravičujem se, ehm ...«

»Kaj je danes? Ima babica nujen termin pri zobozdravniku?«

Rada sem delala za Merris. Bila je najpametnejši človek, kar sem jih kdaj spoznala, in nikoli ni v nikomer vzbujala občutka, da je neumen, čeprav se včasih, na primer zdaj, ni mogla upreti želji, da bi se z ljudmi malo poigrala. Kar vide-la sem, kako sedi pri mizi, se porogljivo smehlja in z dolgimi prsti navija kabel stacionarnega telefona okrog členkastega levega palca. Najbrž je imela na nosu bralna očala, na vrhu glave pa druga očala. Včasih je imela na elegantni verižici okrog vratu še tretja očala.

»Mislim, da se bom ločila,« sem ji povedala. »Hočem reči, ločila se bom, ampak ne vem, kdaj ali kako točno.«

»Aha.«

Nikomur nisem tega z veseljem povedala, ampak ob sporočanju novice Merris sem se počutila še dodatno trapasto. Stara sem bila nekaj čez dvajset in razšla sem se z možem, pa kaj potem? Merris je bila dvakrat poročena, enkrat ločena in zdaj je ovdovela živela lepo, kot še nikoli, kakor je sama rada rekla, ter si velik dupleks na vzhodnem delu mesta delila s še dvema profesoricama v nekakšnem sožitju intelektualnih *Zlatih deklet*.

»Žal mi je,« je dejala. »Za zdaj delaj od doma in pridi v službo, ko boš pripravljena.«

Povedala sem ji, da se to morda ne bo nikoli zgodilo. Zasmejala se je in skušala to odpraviti kot manjši spodrseljaj. »Vzemi si toliko časa, kolikor ga potrebuješ,« je rekla, »a glej, da ga boš potrebovala samo do septembra.«

Merris ni bila navdušena nad Jonom, predvsem zato, ker ji je pred leti na neki oddelčni prireditvi več ur pridigal o francosko-kanadski kinematografiji. Ko sem o tem povprašala Jona, mi je povedal, da sta se pogovarjala manj kot petnajst minut in da v tem času ni rekel skoraj ničesar o filmu, le omenil je, da je bil nedavno na predstavitvi *Mamice* režiserja Xavierja Dolana. Po mojem sta se oba vedla rahlo neznosno in jima ni ugajalo, da sta drug v drugem videla odsev lastnega pretvarjanja. Na najini poroki se ji je poskušal prikupiti s tem, da je citiral *Sonet 18*, in rekla je: »Shakespeare na poroki? Neko je odkril toplo vodo.« Kot vsi, ki sem jih kdaj imela rada, sta oba znala pretiravati.

Po pogovoru z Merris sem nadaljevala običajno početje: delo, hrana in izmišljevanje razlogov, zakaj bi se izognila prhi. Večino dni sem se po nekaj urah podrobnega preučevanja dram iz šestnajstega stoletja, ki že v svojem času niso bile priljubljene, nagradila in/ali kaznovala z ogledovanjem Jonovih profilov na družbenih omrežjih. Pred časom je zmanjšal najine že tako minimalne stike, kar sem poskušala sprejeti sproščeno in vljudno, čeprav me je razganjalo od besa. Da bi se mu zdela brezskrbna, sem predlagala, da drug drugega blokirava na družbenih omrežjih, s čimer bova olajšala izstop iz življenja drug drugega. To je naredil zoprno hitro, nihče od naju pa ni blokiral skupnega računa na Instagramu, ki sva ga ustvarila za najino mačko.

Če sem se odjavila iz lastnega računa in se prijavila v račun @popolnapridnjanet, sem videla Jona: na časovnici ni dosti objavljaj, vsekakor pa je v zgodbah predvajal, kako igra klavir in poje (!) v neki temni kleti. Vohljala sem po fotografijah, na katerih je označen, in si ogledovala zgodbe njegovih

prijatelj ter iskala kaj bolečega – zvočni posnetek njegovega smeha na žuru, videoposnetek koncerta, na katerem stoji ob ženski, ki je ne poznam –, dokaz veselja ali zadovoljstva v njegovem novem življenju, v katerem ni več moj mož. To kibernetko zalezovanje s pomočjo mačkinega računa je bilo definitivno neuravnovešeno početje, ampak tolažilo me je, da tudi Janet občasno gleda moje zgodbe, kar pomeni, da tudi Jon zalezuje mene.

Nisva se še odločila, kdo bo obdržal mačko, ki je bila najverjetneje najina najdragocenejša skupna lastnina. Uradno je bila njegova, ampak midve (Janet in jaz) sva živeli skupaj tako dolgo kot midva (Jon in jaz) in divje sem jo imela rada, čeprav sta bila njena glavna konjička vreščanje ter bruhanje po mojih oblačilih in pohištvu. Bila je odločna in velikanska, velika mestna tigrasta mačka z zanemarjeno sivorjavo dlako in pametnimi zelenimi očmi. Kadar sem v postelji prebirala študentske naloge, se je prikradla v sobo, saj jo je privabilo šumenje listov. Ko sem se zavedela, da se mi bliža, je bilo že prepozno: že je letela proti meni, pognala se je s tal in pristala točno na eseju v mojih rokah. Večkrat sem morala zbežanim študentom vrniti pomečkane in prebodene izpite in se jim opravičiti, ampak mački bi dovolila uničiti vse, kar imam – in občasno se mi je zdelo, da si je prav to zadala za cilj. V stanovanju je bilo brez nje tiho. Čudno je bilo, da mi ob vstopu v kuhinjo ni bilo treba pogledati na hladilnik (imela je manjšo težavo s skakanjem na človeške glave); ob vsakem neodprtem zavojčku smrdljivih priboljškov se mi je paralo srce. Z Jonom sva se dogovorila, da si bova vzela čas za razmislek, kaj bi bilo zanj najbolje, in spogledovala sva se z morebitnim deljenim skrbništvom. Kot še marsikaj iz prejšnjega življenja sem jo pogosto pogrešala.

Ob večerih sem gledala svoje nadaljevanke o umorih (ko sem preorala, kar je bilo na voljo britanskega, sem začela raziskovati skandinavske umore s spolno konotacijo) in raz-

mišljala o samoti ter včasih samo položila stopala na tla in vzdihovala. Kadar sem bila ambiciozno razpoložena, sem se počesala, odprla in zaprla okna ter na spletu nakupovalne košarice polnila z dragimi oblačili za izmišljene dogodke. V skupinskem klepetu so pogosto preverjali, kako sem, vendar jim nikoli nisem imela povedati česa novega in vedela sem, da so zaposleni z uživanjem v lastnih življenjih – niso potrebovali tega, da bi jih ločena zguba vlekla na dno. Spala sem slabo, sem pa večkrat dremala. Čez dan sem bolj malo jedla, zvečer pa sem se lotila bolonjske omake, fajit ali kakšne druge zapletene jedi in obupala, potem pa jedla kosmiče ter zraven gledala, kako se moški po imenu Anders ali Lars tihotapi po Helsinkih ali Stockholmu, besen, ker je bila njegova nekdanja žena tako predrzna, da se je pustila umoriti. Ugotovila sem, da je za enega naporno in žalostno kuhati.

Preizkusila sem aplikacijo za čuječnost, vendar je nisem upoštevala. Nisem hotela biti prisotna v tem trenutku. Ta trenutek je bil zoprni! Poskušala sem se spominjati zmagoslavnihi trenutkov v preteklosti – diploma na univerzi ali pa na primer tisto, ko sem ga na jugu Francije nekomu vlekla –, ampak Jon je bil priča celemu mojemu življenju. Če sem se mu hotela izogniti, sem se morala vrniti v srednjo šolo, tisti spomini pa so bili dolgočasni. Preden sva se spoznala, se mi skoraj nič ni zgodilo. Zdelo se mi je, da je bilo srečanje z njim najpomembnejši dogodek v mojem življenju, in do nekaj tednov nazaj je vsako minulo leto samo še potrdilo, da to drži. *Kaj pa zdaj?* sem razmišljala. Človek ne more v nedogled prebirati pesmi *Ena umetnost* Elizabeth Bishop. Trajala je od tri do štiri minute in še nekaj dodatnih za jok. To sem naredila in takoj sem bila spet pri: *Kaj pa zdaj?* Točno to, kaj pa zdaj?

Jon je skupaj z Janet odnesel večino boljših pijač s servirnega vozička (da samega vozička sploh ne omenjam), zato sem koktajle mešala iz cointreauja, limonovega soka in sodavice, potem iz navadne vode, nato pa sem srkala kar sam

cointreau. Ko je prijel, sem si na moč zaželela večerje, ki sem jo zavrgla, zato sem sklenila, da naročim nekaj, kar se imenuje ‚nočni hamburger‘, v edinem lokalu, ki mi ga je dostavna aplikacija ob štirih zjutraj ponudila, torej v generični verigi pivnic z velikanskim jedilnikom, ki je vključeval najbolj povprečne hamburgerje v zgodovini človeštva. Nočni hamburger je bil točno to, pusta polpeta s kumarico in krompirčkom. Bil je prazen in dolgočasen in vedno so prinesli mrzlega, ampak tako ali tako nisem hotela, da bi bila hrana doživetje. Hotela sem, da se po videzu in okusu sklada z mojim počutjem, ki je bilo zanič. Hotela sem medel mesni plošček in pogosto sem to tudi dobila.

PRVIČ V ŽIVLJENJU sem živela sama. Odraščala sem s starši, sestro, dvema psoma ter vrsto na pogubo obsojenih hrčkov in pri nas je bilo vedno živahno. Zato zame ni bila ravno velika sprememba, ko sem se preselila v glasen študentski dom, kjer so fantje skrivili vrata predelkov v nerazložljivo mešanih kopalnicah in kotalili banjice staljenega sladoleda čez enajst nadstropij zadnjega stopnišča, da je bilo polno rožnatih madežev in da so pol hodnika za en teden zaprli. Takoj ko je bilo mogoče, smo se z Amirah in Lauren preselile skupaj, gledale resničnostne oddaje, kratek čas preizkušale travo in nikoli pomivale kopalnice.

Po diplomi smo se podale globlje v Toronto in s Čustveno Lauren sva postali peta in šesta stanovalka velikanske hiše v zahodnem delu mesta, v kateri je bilo polno umetnikov, barmanov in podiplomskih študentov ter – to sva izvedeli po tem, ko sva se že vselili – en netopir, ki ga je fant od nekoga imel v svojem stanovanju, a ga je najemodajalec dobil.

Ko sva se z Jonom preselila skupaj, je bilo to zame najmanjše število sostanovalcev in bilo mi je izjemno všeč. Ob selitvi v prvo stanovanje sem imela triindvajset let. Večina mojih vrstnikov je bila še vedno v zanemarjenih skupnih bi-

vališčih (Čustvena Lauren je še vedno imela netopirja v kleti). Počutila sem se nemogoče odraslo. Rada sem prišla domov k nemu človeku – k svojemu človeku; rada sem pekla mafine ob desetih zvečer; rada sem si zavrtela kakšen čuden Jonov album in posesala preprogo, da sva lahko seksala na njej. Kadar sem bila sama doma, ko je bil Jon zadržan v službi ali je s prijatelji za konec tedna kam odšel, sem si to privoščila kot priboljšek, saj sem vedela, da se bo kmalu vrnil domov in zmotil tišino ali me zvlekel iz kadi. Po poroki sem včasih obžalovala, da nisem nikoli izkusila, kako je živeti sam, vendar sem sklepala, da mi ne bi šlo preveč dobro od rok. Za zdaj je kazalo, da sem imela prav.

Toda moj trenutni položaj je imel tudi nekaj prednosti: zaradi njega sem dobila tako rekoč neomejeno pravico do odpovedi in z užitkom sem jo izkoriščala. Odpovedala sem lastni rojstni dan, družinska praznovanja, kave s sodelavci in prijatelji iz srednje šole, s katerimi sem se že več let namerala sestati. Hodila sem samo na tiste stvari, na katere sem res hotela iti, kar pomeni, da nisem šla skoraj nikamor, niti na Laurenin rojstnodnevni spektakel na svingerskem avtobusu v slogu Jimmyja Buffetta ne. Lauren je bila razumevajoča. Čustvena Lauren mi je napisala, da je moje ime pripisala na voščilnico: *Tvojo pisavo sem prekopirala z listka, ki ga imam še od takrat, ko smo si pijani napovedovali prihodnost ... zate piše, da boš imela štiri može ... ampak tvoj bodoči avto je menda stranišče :(* Delno se mi je zdelo nesramno, morda izogibajoče, da sem toliko stvari izpustila, ampak ali ne velja, da morajo ženske znati reči ne?

Moj stari jaz bi morda skrbelo, da me ljudje zaradi tega ne bodo marali. Včasih me je domala vse skrbelo, in to tako rekoč ves čas. Zdaj je nenehno rahlo tesnobo v meni zamenjal občutek tope nepremagljivosti, ki sem jo poimenovala ,haha, pa kaj potem'. Te skrbi, da se te loteva prehlad? Nobena bolezen ne more biti slabša od te nove, zevajoče praznine sredi

tvoje bista, haha. Se ti zdi, da si na zabavi rekla kaj napačnega? Človek, ki je pred vsemi, ki jih poznaš, obljubil, da te bo ljubil do konca življenja, ni zdržal niti dve leti, pa kaj potem! Si zamudila rok v službi? Življenje je v resnici neumnost in nič ni zagotovljeno in vse, za kar misliš, da je zagotovljeno, ti bodo najbrž nepričakovano vzeli, poleg tega pa se zdi, da si globoko v sebi zoprna prepirljivka, kar je najbrž večja težava kot ena zamujena naloga – pospremimo to z enim velikim haha, pa kaj potem!

Ko sva bila poročena, je bil Jon ob večerih redko zdoma. Ob redkih priložnostih, ko se je to zgodilo, sem nekje do druge ure uživala v večeru, potem pa budna ležala, strmela v strop in razmišljala, kaj vse bi lahko šlo narobe. Kaj, če zmanjka elektrike in bom morala znati upravljati tisto veliko škatlo v kleti? Najin zadnji vhod je bil majav in nezanesljiv. Ne glede na to, kako skrbno sem zaprla zapah in da sem dvakrat preverila, ali sem ga res zaprla, mi strah vseeno ni dal spati. Po desetkrat sem vstala in to ponovila, če bi nekdo hotel vlomiti in me ubiti. Zdaj me to ni več skrbelo. *Mogoče bo res kdo vlomil in me ubil*, sem razmišljala. *Krasno.*